

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN HÀM TÂN
TỈNH BÌNH THUẬN**
Số: 06/2023/QĐST-DS

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Hàm Tân, ngày 20 tháng 6 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HÀM TÂN, TỈNH BÌNH THUẬN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Hữu Trọng;

Thư ký phiên họp: Bà Phan Ngọc Trà My-Thư ký Tòa án;

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận tham gia phiên họp: Bà Hoàng Thị Kim Trâm - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 64/2023/TLST-DS ngày 20 tháng 6 năm 2023 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

Theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 31/2023/QĐST-DS ngày 08 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Hoàng Trọng Đ, sinh năm 1950; địa chỉ: Thôn A, xã T, huyện H, tỉnh B (vắng mặt);

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Phạm Thị T, sinh năm: 1950; địa chỉ: Thôn A, xã T, huyện H, tỉnh B (vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 10/4/2023, các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Hoàng Trọng Đ trình bày:

Ông Hoàng Trọng Đ1, sinh năm: 1982 và ông Hoàng Trọng A1, sinh năm: 1989; cùng trú tại Thôn A, xã T, huyện H, tỉnh B là con ruột của ông Hoàng Trọng Đ và bà Phạm Thị T. Từ lúc được sinh ra, ông Đ1 đã mắc bệnh động kinh còn ông A1 thì bị câm điếc bẩm sinh nên không có khả năng nhận thức và làm chủ hành vi của mình. Cả hai người con của ông hiện đang được hưởng trợ cấp xã hội theo chính sách của Nhà nước. Vì vậy, ông Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hoàng Trọng Đ1 và ông Hoàng Trọng A1 bị hạn chế năng lực hành vi dân sự để có căn cứ xác lập, thực hiện các giao dịch liên quan đến quyền sử dụng đất của hộ gia đình ông, trong đó ông Đ1, ông A1 là thành viên.

Sau khi có kết luận giám định, ông Hoàng Trọng Đ thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, cụ thể: Ông yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hoàng Trọng A1, ông Hoàng Trọng Đ1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Phạm Thị T trình bày:

Bà Phạm Thị T thừa nhận quan hệ nhân thân giữa bà với ông Hoàng Trọng Đ, ông Hoàng Trọng Đ1 và ông Hoàng Trọng A1 như ông Đ trình bày. Nay bà thống nhất với yêu cầu của ông Đ, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Hoàng Trọng A1, ông Hoàng Trọng Đ1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp xét đơn yêu cầu, ông Hoàng Trọng Đ, bà Phạm Thị T đều vắng mặt và có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

Kiểm sát viên phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết vụ án.

Về nội dung: Đề nghị chấp nhận yêu cầu của ông Hoàng Trọng Đ, tuyên bố ông Hoàng Trọng A1, ông Hoàng Trọng Đ1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Ông Hoàng Trọng Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Hoàng Trọng Đ1, sinh năm: 1982 và ông Hoàng Trọng A1, sinh năm: 1989; cùng địa chỉ cư trú tại Thôn A, xã T, huyện H, tỉnh B là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận.

[2] Khi thụ lý việc dân sự, Tòa án đã xác định ông Hoàng Trọng Đ1, ông Hoàng Trọng A1 là những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chưa chính xác. Do vậy, Tòa án không đưa ông Hoàng Trọng Đ1, ông Hoàng Trọng A1 tham gia tố tụng.

[3] Tại phiên họp xét đơn yêu cầu, người yêu cầu ông Hoàng Trọng Đ, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Phạm Thị T vắng mặt và có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ vào khoản 1 Điều 228, Điều 361 và Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành phiên họp theo thủ tục chung.

[4] Theo ông Hoàng Trọng Đ, các con ông là ông Hoàng Trọng Đ1 và ông Hoàng Trọng A1 từ lúc sinh ra, ông Đ1 bị bệnh động kinh còn ông A1 bị câm điếc bẩm sinh không có khả năng nhận thức và làm chủ hành vi và hiện đang hưởng trợ cấp từ Nhà nước. Do vậy, ông yêu cầu Tòa án tuyên bố họ là người mất năng lực hành vi dân sự để có căn cứ xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự liên quan. Bà Phạm Thị T thống nhất với lời trình bày và yêu cầu của ông Đ.

[5] Để có căn cứ giải quyết yêu cầu của ông Hoàng Trọng Đ về việc tuyên bố ông Hoàng Trọng Đ1, ông Hoàng Trọng A1 là người mất năng lực hành vi dân sự, Tòa án đã ra quyết định trưng cầu Viện Giám định pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa giám định khả năng nhận thức, làm chủ hành vi của ông Đ1 và ông A1.

[6] Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 397/KL-VPYTW ngày 01/6/2023 của Viện Giám định pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đối với ông Hoàng Trọng Đ1 kết luận: Về y học: Hiện nay đang sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa / động kinh (F71/ G40 - ICD.10); về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay, đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

[7] Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 391/KL-VPYTW ngày 01/6/2023 của Viện Giám định pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đối với ông Hoàng Trọng A1 kết luận: Về y học: Hiện nay đang sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần nặng (F72 - ICD.10); về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay, đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

[8] Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”*. Căn cứ vào các chứng cứ nêu trên, đối chiếu với quy định của pháp luật đã viện dẫn, thấy rằng yêu cầu của ông Hoàng Trọng Đ về việc tuyên bố ông Hoàng Trọng Đ1 và ông Hoàng Trọng A1 là người mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở nên được chấp nhận như ý kiến đề nghị của Kiểm sát viên tham gia phiên họp.

[9] Về lệ phí sơ thẩm: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự là người cao tuổi và có đơn đề nghị miễn nộp lệ phí nên thuộc trường hợp được miễn nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 228, Điều 361, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015; Điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu của ông Hoàng Trọng Đ:

Tuyên bố:

Ông Hoàng Trọng Đ1, sinh năm: 1982; địa chỉ: Thôn A, xã T, huyện H, tỉnh B là người mất năng lực hành vi dân sự;

Ông Hoàng Trọng A1, sinh năm: 1989; địa chỉ: Thôn A, xã T, huyện H, tỉnh B là người mất năng lực hành vi dân sự;

- Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Hoàng Trọng Đ được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

- Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận hoặc ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

- Đương sự;
- VKSND huyện Hàm Tân;
- Chi cục THADS huyện Hàm Tân;
- Lưu hồ sơ.

Lê Hữu Trọng